

ANALIZA POSLOVANJA ORGANIZACIJ DRUŽBENIH DEJAVNOSTI V LETU 1976

POSLOVANJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Področje kulturno-socialne dejavnosti na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik predstavlja pomembno dejavnost, kajti v posameznih panogah deluje 78 organizacij združenega dela, med katerimi je večje število pomembnejših organizacij znanstvene dejavnosti in visokega šolstva. To se odraža tudi v znatnem deležu teh organizacij v skupnih rezultatih celotne kulturno-socialne dejavnosti na območju občine.

Ob koncu leta 1976 je bilo v tej dejavnosti zaposleno poprečno 4.985 delavcev, kar predstavlja 43,6% zaposlenih v gospodarstvu na območju občine, največ pa je zaposlenih v znanstveni dejavnosti in v šolstvu. Financiranje poslovanja posameznih panog poteka v glavnem iz prispevkov iz osebnih dohodkov, na osnovi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, deloma pa tudi iz lastnih dohodkov organizacij in s prispevki občanov.

1. Celotni dohodek

Doseženi celotni dohodek v l. 1976 v višini 916.734 tisoč din kaže ugodnejšo rast v primerjavi z rastjo celotnega dohodka v gospodarstvu. Medtem ko se je v gospodarstvu celotni dohodek povečal v primerjavi z letom 1975 za 16%, znaša povečanje v kulturno-socialni dejavnosti 19%.

V strukturi celotnega dohodka odpade na realizacijo neproizvodnih storitev kar 772.320 tisoč din ali 84%, navedena realizacija pa je bila le za 14% višja kot v letu poprej. Na doseženo rast celotnega dohodka je vplivala dokaj višja rast ostalih oblik dohodkov kot so: interna realizacija proizvodov in storitev (indeks 285), druga realizacija (indeks 210), dohodki in obresti (indeks 246), dotacij (indeks 193) in izredni dohodki (indeks 168), čeprav v strukturi celotnega dohodka njihov delež predstavlja le 16%.

Gibanje celotnega dohodka v posameznih panogah in skupinah kulturno-socialne dejavnosti v letu 1975 in 1976: Tabela 1.

PORABLJENA SREDSTVA

Enako stopnjo rasti kot celotni dohodek beležijo tudi porabljena sredstva (19%). V primerjavi z letom 1975 je njihov delež v celotnem dohodku ostal v celotni kulturno-socialni dejavnosti nespremenjen (39,8%), v posameznih panogah pa se je vidneje povečal zlasti v šolstvu, umetnosti in zabavi ter v panogi telesne vzgoje, medtem ko je njihov delež manjši v znanstveni dejavnosti in kulturno-prosvetni dejavnosti.

Porabljena sredstva in njihov delež v celotnem dohodku v letu 1975 in 1976: Tabela 2.

V porabljenih sredstvih je z 1 tretjino udeležena vrednost porabljenega materiala, katerega povečanje v primerjavi z letom poprej znaša le 7%. Tudi v organizacijah kulturno-socialne dejavnosti je na rast porabljenih sredstev pomembno vplivala revalorizacija osnovnih sredstev oziroma v zvezi s tem povečana amortizacija po predpisanih stopnjah. Le-ta je v višini 78.969 tisoč din za 64% višja kot v prejšnjem letu, v strukturi porabljenih sredstev pa predstavlja 21,7% (lani 15,8%). Poleg amortizacije so se močno povečali tudi stroški neproizvodnih storitev (46%, nabavna vred-

nost trgovskega blaga 48% in izredni izdatki 86%). Vrednost teh predstavlja skupno okoli 20% porabljenih sredstev.

Tako kot v gospodarstvu so bila tudi v kulturno-socialni dejavnosti porabljena sredstva zmanjšana za tisti del stroškov, ki se je nanašal na realizacijo zadnjih 15 dni. Znesek izdatkov, vključenih v neplačani realizaciji ter prenesen v vrednost zalog gotovih izdelkov je znašal 10.582 tisoč din ali 2,9% porabljenih sredstev. Brez upoštevanja te možnosti bi znašalo povečanje porabljenih sredstev 23%. V glavnem se to zmanjšanje stroškov nanaša na organizacije znanstvene dejavnosti.

DOSEŽENI DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV

Skladno s porastom celotnega dohodka in porabljenih sredstev se je povečal tudi doseženi dohodek, ki je v višini 552.044 tisoč din za 19% višji kot v letu poprej.

Ugodna rast dohodka je dosežena v kulturno-prosvetni dejavnosti, dejavnosti socialnega skrbstva in znanstveni dejavnosti, kjer pa je deloma ogojena tudi zaradi zmanjšanja stroškov v neplačani realizaciji (brez upoštevanja navedenega naraste le 20%). Povečanje dohodka zaostaja za poprečnim v šolstvu, v zdravstvu, medtem ko je pri telesni kulturi doseženi dohodek dokaj nižji (21%) kot v letu poprej. V celotni kulturno-socialni dejavnosti je doseženi dohodek nižji kot v letu 1975 pri 9 organizacijah. Gibanje doseženega dohodka v posameznih panogah in skupinah v letu 1975 in 1976: Tabela 3.

V razdelitvi doseženega dohodka je zaradi hitre rasti pogodbenih obveznosti, davkov, prispevkov in drugih dajatev iz dohodka upadel delež dohodka, ki je namenjen za razporeditev v organizacijah združenega dela (od 71,5% na 69,5%). Ta sredstva v višini 385.198 tisoč din so bila za 16% višja kot v letu 1975. Podobno kot v gospodarstvu je tudi tu nadaljna delitev potekala predvsem v smeri povečanja sredstev za neto osebne dohodke in osebne prejemke, tako da je bilo v poslovna sredstva izločeno celo za 8% manj sredstev kot v letu poprej.

Razdelitev dohodka je razvidna iz naslednjega pregleda. Tabela 4.

Kljub visokemu povečanju amortizacije po predpisanih stopnjah je delež organizacij v razdeljenem bruto dohodku (doseženi dohodek in amortizacija) vseeno nižji kot v prejšnjem letu (1975—74,6%; 1976—73,4%).

GIBANJE ZAPOSLENOSTI IN OSEBNI DOHODKI

V letu 1976 se je število zaposlenih v kulturno-socialni dejavnosti povečalo za 95 zaposlenih ali za 2%, tako da je stopnja zaposlovanja nižja kot v gospodarstvu. V posameznih panogah je povečanje števila zaposlenih intenzivnejša, tako n.pr. v znanstveni dejavnosti in dejavnosti socialnega skrbstva, medtem ko se je v šolstvu znižalo število zaposlenih predvsem zaradi zmanjšanja števila zaposlenih v osnovnih šolah.

Višina poprečno izplačanega osebnega dohodka na zaposlenega znaša v kulturno-socialni dejavnosti kot celoti 4.731 din in je le za 10% višja kot v letu 1975, vendar je v primerjavi s poprečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v gospodarstvu (4.047 din) večja za 17%. Pri vzporejanju poprečnih osebnih dohodkov na zaposlenega z gospodarstvom pa je pomembna struktura zaposlenih v kulturno-socialni dejavnosti.

Gibanje zaposlenih in poprečni neto osebni dohodki v posameznih panogah in skupinah v letu 1975 in 1976: Tabela 5.

IZGUBE

Izgubo ob koncu leta 1976 izkazujeta v kulturno-socialni dejavnosti le organizaciji Inštitut za gerontologijo — interna klinika III (682.144 din) in Zdravstveni dom Ljubljana-Vič (1.840.070 din). Nastala izguba zaradi nedoseženega dohodka je bila v celoti pokrita in sicer pri Zdravstvenem domu Ljubljana-Vič iz sredstev rezerv, pri Inštitutu za gerontologijo — interna klinika III pa iz sredstev rezerv 161.760 din iz drugih virov brez obveznosti vračila v višini 520.385 din.

TABELA 1

v 000 din

P a n o g e	Celotni dohodek				Indeks
	1975		1976		
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura	
ŠOLE	258.586	33,6	305.435	33,3	118
od tega					
— osnovne šole	66.939		79.937		119
— tehnične in druge strokovne šole	39.718		42.337		107
— višje, visoke šole in fakultete	128.925		155.974		121
ZNANSTVENA DEJAVNOST	353.613	45,9	423.569	46,2	120
od tega					
— družbene vede	13.407		15.199		113
— biološke vede	17.911		21.647		121
— matematično-tehnične vede	317.978		377.226		119
KULTURNO PROSVETNA DEJAVN.	4.717	0,6	5.717	0,6	121
UMETNOST IN ZABAVA	1.239	0,2	1.590	0,2	128
ZDRAVSTVENA DEJAVNOST	55.036	7,1	61.553	6,7	112
od tega:					
— ambulante in dispanzerji	28.305		31.098		110
— bolnišnice in zdravstvene postaje	12.102		14.080		116
— naravna zdravilišča	3.009		2.963		98
— lekarnе	11.620		13.412		115
SOCIALNO SKRBBSTVO	94.240	12,2	115.416	12,6	122
od tega:					
— jasli, vrtci in podobno	22.076		27.582		125
— mladinski domovi	11.428		12.314		108
— dijaški in študentski domovi	35.134		44.463		127
— zavodi za socialno varstvo odraslih	9.909		11.976		121
— druge socialne ustanove	12.419		14.997		121
TELESNA VZGOJA	3.386	0,4	3.462	0,4	102
NEGOSPODARSTVO SKUPAJ:	770.816	100,0	916.734	100,0	119

TABELA 2

v 000 din

P a n o g e	Porabljena sredstva				Delež porabljenih sredstev v celotnem dohodku	
	1975		1976		1975	1976
	Znesek	Strukt.	Znesek	Strukt.	Indeks	
Šole	75.037		99.443		133	29,0
Zdravstvena dejavnost	151.058		170.568		113	42,7
Kulturno prosvetna dejavnost	1.748		1.898		109	40,5
Umetnost in zabava	249		428		172	20,1
Zdravstvena dejavnost	26.802		29.746		111	48,7
Socialno varstvo	49.596		60.916		123	52,6
Telesna vzgoja	1.159		1.693		146	34,2
Negospodarstvo skupaj:	305.676	100,0	364.691	100,0	119	39,7

TABELA 3

v 000 din

P a n o g e	Doseženi dohodek				Indeks
	1975		1976		
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura	
ŠOLE	183.548	39,5	205.993	37,3	112
od tega:					
— osnovne šole	48.638		55.552		114
— tehnične in druge strokovne šole	31.155		33.583		108
— višje, visoke šole in fakultete	85.834		96.283		112
ZNANSTVENA DEJAVNOST	202.528	43,5	253.001	45,8	125
od tega:					
— družbene vede	8.950		9.776		109
— biološke vede	11.090		15.126		136
— matematično-tehnične vede	178.937		222.410		124
KULTURNO PROSVETNA DEJAVN.	2.970	0,6	3.813	0,7	128
UMETNOST IN ZABAVA	989	0,2	1.162	0,2	117
ZDRAVSTVENA DEJAVNOST	28.233	6,1	31.807	5,8	113
od tega:					
— ambulante in dispanzerji	19.066		22.619		119
— bolnišnice in zdravstvene postaje	5.543		5.529		100
— naravna zdravilišča	1.777		1.536		86
— lekarnе	1.848		2.124		115

TABELA 3 (nadaljevanje)

v 000 din

Panoge	Doseženi dohodek				Indeks
	1975 Znesek	Struktura	1976 Znesek	Struktura	
SOCIALNO SKRBTSTVO	44.645	9,6	54.499	9,9	122
od tega:					
— jasli, vrtci in podobno	13.801		18.361		133
— mladinski domovi	7.749		8.095		104
— dijaški in študentski domovi	13.732		15.767		115
— zavodi za socialno varstvo odraslih	4.408		5.686		129
— druge socialne ustanove	1.681		2.507		149
TELESNA VZGOJA	2.227	0,5	1.769	0,3	79
NEGOSPODARSTVO SKUPAJ	465.140	100,0	552.044	100,0	119

TABELA 4

v 000 din

Razdelitev dohodka	1975		1976		Indeks
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura	
— pogodbene obveznosti	7.509	1,6	9.556	1,7	127
— davki, prispevki in druge dajatve iz dohodka	125.159	26,9	159.811	28,8	128
— del dohodka za razpored. v OZD	333.149	71,5	385.198	69,5	116
od tega:					
— neto OD in osebni prejemki	256.912	55,1	304.979	55,0	119
— za poslovna sredstva	35.826	7,7	32.929	5,9	92
— za sklad skupne porabe	18.666	4,0	21.683	3,9	116
— za stan. prispevek, ki ostane OZD	15.225	3,3	17.075	3,1	112
— prispevek SIS (SIS gosp. in stan. SIS)	6.520	1,4	8.532	1,6	131
RAZDELJENI DOHODEK	465.817	100,0	554.565	100,0	119
AM po predpisanih stopnjah	48.282	—	78.969	—	164
AM nad predpisanimi stopnjami	7.898	—	3.566	—	45
RAZDELJENI BRUTO DOHODEK	521.997	—	637.100	—	122

TABELA 5

Panoge	Poprečno število zaposlenih po stanju konec meseca			Poprečno izplačani neto OD na zaposlenega (v din)		
	1975	1976	Indeks	1975	1976	Indeks
ŠOLE	1.905	1.863	98	4.696	4.741	101
— osnovne šole	725	643	89	4.011	4.182	104
— tehnične in druge strokovne šole	239	250	105	4.726	4.911	104
— višje, visoke šole in fakultete	765	782	102	5.235	4.966	95
ZNANSTVENA DEJAVNOST	1.921	2.026	105	4.256	5.063	119
— družbene vede	78	83	106	4.677	5.518	118
— biološke vede	115	123	107	4.306	5.397	125
— matematično-tehnične vede	1.700	1.771	104	4.247	5.030	118
KULTURNO PROSVETNA DEJAVN.	40	37	93	3.459	4.510	130
UMETNOST IN ZABAVA	4	4	100	3.194	3.083	97
ZDRAVSTVENA DEJAVNOST	367	375	102	4.041	4.529	112
— ambulante in dispanzerji	260	267	103	4.141	4.634	112
— bolnišnice in zdravstvene postaje	65	70	108	3.964	4.337	109
— naravna zdravilišča	26	23	88	2.955	3.387	115
— lekarne	16	15	94	4.406	5.260	119
SOCIALNO SKRBTSTVO	642	665	104	3.346	3.797	113
— jasli, vrtci in podobno	233	249	107	3.114	3.712	119
— mladinski domovi	81	75	93	4.228	4.714	111
— dijaški in študentski domovi	193	200	104	2.903	3.201	110
— zavod za socialno varstvo odraslih	84	87	104	2.631	3.071	117
— druge socialne ustanove	15	16	107	4.735	5.713	121
TELESNA VZGOJA	111	15	136	5.015	5.005	100
NEGOSPODARSTVO SKUPAJ	4.890	4.985	102	4.288	4.731	110